

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12C/428/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114218089
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ivanko, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2015:6114218089.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica pred sudcom JUDr. Danielom Ivankom v právnej veci navrhovateľa Slovenská poisťovňa, a.s. so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, zastúpeného Havel Holásek & Partners, s.r.o. advokátska kancelária so sídlom Mlynské Nivy 49, 821 09 Bratislava, IČO: 36 856 584, proti odporcovi 1) V. X., T. XX. XX. XXXX, H. C. XX, XXX XX G., štátnemu občanovi Slovenskej republiky zastúpeného JUDr. Jánom Krištofom, advokátom so sídlom Horná 34)A, 974 01 Banská Bystrica, odporkyni 2) D. X., T. XX. XX. XXXX, H. S. XX, XXX XX H. H., štátnej občianke Slovenskej republiky a odporkyni 3) I. G., T. XX. XX. XXXX, H. C. XXX, XXX XX G., štátnej občianke Slovenskej republiky, o zaplatenie 2463,90 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v článku II. bod 4. Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach Zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.“ je **n e p r i j a t e ľ n á** .

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v článku III. bod 7. Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním Pohľadávky z Úveru, platiť úrok z omeškania vo výške určenej Veriteľom Zverejnením. Dlžník súhlasí, že z došlých súm Veriteľ najskôr uhradí splatné Poplatky a náklady súvisiace s Úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu, a to v tomto poradí.“, je **n e p r i j a t e ľ n á** .

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v článku IV. bod 2. Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Veriteľ je oprávnený meniť výšku Úrokovej sadzby dohodnutú v Základných podmienkach Zmluvy. Zmena výšky Úrokovej sadzby je účinná rozhodnutím Veriteľa a Zverejnením.“ je **n e p r i j a t e ľ n á** .

Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 16.1.3. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s., ktoré nadobúdajú účinnosť dňa 01. 08. 2002 v znení: „Banka je oprávnená Sadzobník kedykoľvek meniť s tým, že o týchto zmenách je Banka povinná klienta informovať, a to zverejnením. Zmena Sadzobníka je účinná dňom Zverejnenia.“ je **n e p r i j a t e ľ n á** .

Návrh **z a m i e t a** .

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporcovi 1) trovy konania vo výške 251,93 eura za zastúpenie advokátom, zástupcovi odporcu 1), v lehote do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 15. 05. 2014 domáhal voči odporcom zaplatenia sumy 2 463,90 eura s prísľušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že navrhovateľ ako veriteľ a odporca 1) a odporkyňa 2) ako dlžníci uzatvorili dňa 29. 07. 2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX na základe ktorej poskytol navrhovateľ odporcom 1) a 2) splátkový úver vo výške 100.000,00 Sk (3 319,40 eura). Odporca 1) a odporkyňa 2) sa zmluvou o úvere zaviazali navrhovateľovi splatiť poskytnutý úver v dohodnutom čase, platiť úroky, poplatky, dohodnuté v zmluve o úvere, ďalšie poplatky a náklady spojené s úverom a dodržiavať dohodnuté podmienky. Odporca 1) a odporkyňa 2) boli povinní úver platiť v pravidelných mesačných splátkach vždy k 10. dňu v mesiaci vo výške 66,39 eura. Prvá splátka bola splatná dňa 10. 08. 2005 a konečná splatnosť úveru bola dohodnutá ku dňu 10. 09. 2011. Odporkyňa 3) uzatvorila dňa 29. 07. 2005 s navrhovateľom dohodu o ručení na základe ktorej sa neodvolateľne a bezpodmienečne zaviazala uhradiť navrhovateľovi pohľadávky definované v dohode, ktoré vzniknú v prípade, ak si odporca 1) a odporkyňa 2) nebudú včas a riadne plniť svoje splatné záväzky. Podľa zmluvy o úvere a všeobecných obchodných podmienok sa zmluvné strany dohodli, že z došlých súm navrhovateľ uhradí splatné poplatky, náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania a istinu a to v tomto poradí. Navrhovateľ svoju povinnosť zo zmluvy o úvere, spočívajúcu v poskytnutí úveru odporcovi 1) a odporkyňi 2) riadne splnil. Odporca 1) a odporkyňa 2) v dobe od uzatvorenia zmluvy o úvere splatili svoj záväzok len čiastočne, pričom jednotlivé splátky a spôsoby ich započítavania sú uvedené v listine, prehľad o transakciách na úverovom účte č. XXXXXXXXXXXX. Pri splátke je uvedený dátum započítania splátky, výška splátky a zostatok pohľadávky po zápočte splátky na úhradu pohľadávky. Na strane druhej odporca 1) a odporkyňa 2) podmienky pre splácanie riadne nedodržiavali a dostali sa so splácaním do omeškania. Navrhovateľ ich na túto skutočnosť upozorňoval a vyzýval ich na úhradu splatných záväzkov. Odporca 1) spísal dňa 27. 04. 2011 na notárskom úrade JUDr. Zory Belkovej notársku zápisnicu na základe ktorej uznal pohľadávku navrhovateľa vyčíslenú ku dňu 28. 02. 2011 a to vo výške 1 770,86 eura a zaviazal sa ju splácať podľa dohody o splátkovom kalendári. Odporca 1) sa však dostal do omeškania, nakoľko neuhradil splátky riadne a včas. Navrhovateľ eviduje ku dňu 24. 07. 2014 pohľadávku voči odporcom vo výške 2 463,90 eura (z toho istina vo výške 1 969,92 eura a úroky z omeškania vo výške 493,98 eura). Navrhovateľ uviedol, že suma vo výške 1 969,92 eura, špecifikovaná ako istina je vypočítaná v zmysle zmluvy o úvere nasledovne: Čerpaná výška peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere + splatné úroky, pripísané k čerpanej výške peňažných prostriedkov + splatné poplatky, pripísané k čerpanej výške peňažných prostriedkov - úhrady započítané na istinu. Podľa článku 2, bod 4. Zmluvy o úvere medzi navrhovateľom a odporcami bolo dohodnuté takzvané zložené úročenie úveru v zmysle ktorého zmluvne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré neboli úhradami realizovanými odporcom uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím sa stali jej súčasťou a v ďalšom období boli úroky následne počítané z novej istiny. Takýmto spôsobom sa nesplatené úroky a ďalšie poplatky, pripočítavali k istine iba do 31. 10. 2011. Od tohto momentu istina už nenarastala o ďalšie neuhradené splatné úroky. Tie sa začali vyčíslovať samostatne. Úroky boli vyčíslené navrhovateľom podľa článku I. Zmluvy o úvere, podľa ktorého vznikla odporcom platiť za poskytnutý úver navrhovateľovi úrok do konečnej splatnosti úveru, ktorý v zmysle o úvere bol dohodnutý vo výške 12,60 % ročne. Úroková sadzba bola dohodnutá ako premenlivá, podľa článku IV. bod 2 zmluvy. Úroková sadzba sa v zmysle výpisu z úveru za obdobie od 29. 07. 2005 do 10. 07. 2014 zmenila nasledovne: od 29. 07. 2005 do 31. 05. 2006 vo výške 13 % ročne, od 01. 06. 2006 do 31. 07. 2006 vo výške 13,40 % ročne, od 01. 08. 2006 do 01. 04. 2007 vo výške 13,90 % ročne, od 02. 04. 2007 do 10. 09. 2011 do výške 13,65 % ročne. Podľa článku I. základných podmienok zmluvy o úvere a článku II, bod 4. zmluvy o úvere si zmluvné strany dohodli, že splatné úroky sa dňom ich splatnosti stávajú súčasťou istiny. Úroky sa stávali súčasťou istiny až do dňa 31. 10. 2011. Podľa článku I, základných podmienok zmluvy o úvere a článku 16. Všeobecných obchodných podmienok a sadzobníka, si zmluvné strany dohodli, že odporcovia sú povinní zaplatiť navrhovateľovi poplatok za správu úveru. Podľa bodu 16.1.3 Všeobecných obchodných podmienok banka je oprávnená sadzobník kedykoľvek zmeniť, z dôvodu zmien v obchodnej politike banky, alebo zmien právnych predpisov, alebo na základe vývoja na bankovom trhu, alebo vývoja na peňažnom, alebo kapitálovom trhu. Zmenu sadzobníka určí banka zverejnením. Zmena sadzobníka je účinná dňom zverejnenia zmenenej časti sadzobníka alebo úplného znenia sadzobníka, ak vo všeobecných obchodných podmienkach nie je uvedené inak. Poplatky za správu úveru boli splatné ku koncu mesiaca a dňom ich splatnosti sa stávali súčasťou istiny. Výška poplatku za správu úveru bola dohodnutá vo výške 1,66 Eura mesačne. Výška poplatku za správu úveru sa zmenila na základe zmeny sadzobníka, platného od 01. 07. 2006 na sumu 1,99 eura a od 01. 10. 2010 na sumu 2,99 eura mesačne. Podľa článku III. bod 7. zmluvy o úvere a článku 7.4.4 Všeobecných obchodných podmienok boli odporcovia povinní platiť navrhovateľovi z omeškaných splátok úroky z omeškania a to vo výške, určenej navrhovateľom zverejnením. Navrhovateľ zverejnením zo dňa 15. 01. 2009 určil výšku úrokov z omeškania vo výške 8 % ročne. Následne zverejnením zo dňa 01. 03. 2013 určil

(znížil) výšku úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne. Na základe uvedeného sa navrhovateľ podaným návrhom domáhal, aby súd zaviazal odporcom zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 2 463,90 eura s úrokom vo výške 13,65 % ročne zo sumy 1 969,92 eura od 25. 07. 2014 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 969,92 eura od 25. 07. 2014 do zaplatenia s tým, že odporca 1) a odporkyňa 2) sú zaviazaní spoločne a nerozdielne a plnením odporcu 3) zaniká v rozsahu tohto plnenia záväzok odporcu 1) a odporkyne 2) a plnením odporcu 1) a odporkyne 2) zaniká v rozsahu ich plnenia záväzok odporcu 3) a nahradiť navrhovateľovi trovy konania.

Návrh spolu s prílohami bol doručený do vlastných rúk odporkyne 2) dňa 15. 04. 2015. Odporkyňa k návrhu uviedla, že nárok uplatnený v návrhu v celom rozsahu neuznáva a uviedla, že v čase brania si úveru s bývalým manželom, odporcom 1), bola už rozvedená a dnes si už nepamätá, prečo je na zmluve uvedená ako dlžník. Vie, že mala byť ako ručiteľ spolu s jeho sestrou Marcelou Seleckou. Úver si bral bývalý manžel, odporca 1). Ako boli s financiami naložené nevie, pretože úver bol poskytnutý len a len jemu. To, že úver ešte nie je splatený netuší, nakoľko aj v prípade obdržania upomienky ju odporca 1) ubezpečil, že úver spláca. Ďalej uviedla, že jej majetkové a sociálne pomery jej nedovoľujú, aby niesla zodpovednosť za niekoho iného a splácala jeho dlh a preto nárok uplatnený v návrhu v celom rozsahu neuznáva.

Návrh spolu s prílohami bol doručený do vlastných rúk odporkyne 3) dňa 16. 04. 2015. Odporkyňa 3) sa k podanému návrhu nevyjadřila.

Návrh spolu s prílohami bol doručený do vlastných rúk odporcu 1) dňa 27. 04. 2015, pričom k návrhu uviedol, že v notárskej zápisnici zo dňa 14. 04. 2011 bolo dohodnuté, že navrhovateľovi uhradí sumu 1 770,86 eura. Na základe tejto zápisnice uhrádzal mesačne po 74,00 eur. Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila pohľadávku spoločnosti CASH COLLECTORS SK s.r.o., pričom táto spoločnosť už od odporcu 1) žiada sumu 2 463,90 eura. Odporca 1) uviedol, že mu nie je známe, prečo sa pôvodná suma navýšila o takmer 800,00 eur. Navrhol, aby si súd vyžiadal výpis z účtu spoločnosti CASH COLLECTORS SK s.r.o., z ktorého by bolo zrejme, že pohľadávku uhrádzal pravidelne.

Navrhovateľ podaním, doručeným súdu dňa 24. 04. 2015 špecifikoval žalovanú sumu, kde oproti návrhu navyše uviedol, že odporcovia uhradili celkovo sumu 4 976,05 eura. Započítavanie úhrad odporcu uviedol, že podľa článku III. bodu 7. zmluvy sa jednotlivé úhrady odporcov započítavali v nasledovnom poradí: a) splatné poplatky a náklady navrhovateľa súvisiace s úverom, b) úroky z omeškania, c) úroky a d) istina (kapitalizovaná istina). Úhrady boli v celkovej výške 4 976,05 eura, z toho úhrady vo výške 66,39 eura boli započítané na spracovateľský poplatok, úhrady vo výške 661,87 eura boli započítané na splatné úroky a úroky z omeškania za obdobie od 01. 11. 2011 do 27. 03. 2013, úhrady vo výške 278,27 eura boli započítané na splatné úroky z omeškania, úhrady vo výške 56,77 eura boli započítané na riadne úroky, úhrady vo výške 5,00 eur boli započítané na poplatky, úhrady vo výške 3 907,75 eura boli započítané na istinu. Na základe uvedeného trval na podanom návrhu v celom rozsahu.

Súd nariadil pojednávanie vo veci na deň 05. 05. 2015 na ktorom prítomný odporca 1), odporkyňa 3), zástupca odporcu 1) a zástupkyňa navrhovateľa zhodne uviedli, že navrhujú neotvárať nariadené pojednávanie a odročiť ho za účelom mimosúdneho riešenia sporu.

Súd odročil pojednávanie na deň 26. 05. 2015, na ktorom zástupca odporcu 1) poukázal na uzatvorenú notársku zápisnicu pri podpisovaní ktorej odporca 1) bol ubezpečený, že suma, ktorá je uvedená v notárskej zápisnici predstavuje celú čiastku, s uhradením tejto sumy bude celý dlh splatený. Nebol upozornený na tú skutočnosť, že predchádzajúce splátky, ktoré boli splatné do spísania notárskej zápisnice nie sú v tejto uvedené. Uviedol, že odporca 1) bol uvedený do omylu a z tohto omylu nesúhlasil s tým, aby odporcovia boli zaviazaní uhrádzať, akékoľvek úroky z omeškania, pretože keby aj tá čiastka, ktorá bola splatná do spísania notárska zápisnica bola uvedená, odporca 1) by túto čiastku uhradil. Taktiež vzniesol námietku premlčania nároku a navrhol návrh zamietnuť. Zástupkyňa navrhovateľa k prednesu zástupcu odporcu 1) uviedla, že podľa notárskej zápisnice vyplýva, že pohľadávka nebola konečná a k námietke premlčania uviedla, že konečná splatnosť úveru bola dojednaná 11. 09. 2011, návrh bol podaný k 15. 08. 2014, to znamená, že bola dodržaná premlčacia lehota a to tak štvorročná ako aj trojročná. Po vykonanom dokazovaní listinami z prednesov účastníkov a ich zástupcov zistil súd nasledovný skutkový stav: navrhovateľ ako veriteľ uzatvoril s odporcom 1) a odporkyňou 2) ako dlžníkmi dňa 29. 07. 2005 Zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie

úveru vo výške 100 000,00 Sk, výška úrokovej sadzby bola dohodnutá 12,60 % ročne v deň podpisu zmluvy, poplatok za poskytnutie úveru bol uvedený 2 000,00 Sk, poplatok za správu úveru bol uvedený 50,00 Sk, výška splátok bola uvedená 2 000,00 Sk, periodicita splátok bola uvedená mesačne k 10. dňu v mesiaci, splatnosť 1. splátky bola uvedená 10. 08. 2005, konečná splatnosť úveru bola uvedená 10. 09. 2011. Navrhovateľ ako veriteľ uzatvoril s odporkyňou 3) ako ručiteľom dňa 29. 07. 2005 dohodu o ručení v ktorej odporkyňa 3) ako ručiteľ vyhlásila, že uspokojí pohľadávky veriteľa v prípade, ak ich neuspokojia dlžníci, odporca 1) a odporkyňa 2). Dňa 27. 04. 2011 bola notárkou JUDr. Zorou Belkovou so sídlom v Banskej Bystrici pod č. N 257/2011, NZ 214798/2011 spísaná notárska zápisnica a vyhlásenie osoby povinnej o uznaní dlhu a právneho záväzku voči osobe oprávnenej, na základe ktorej sa odporca 1) zaviazal čerpaný úver splácať podľa platobných podmienok a v termínoch uvedených v zmluve, a v ktorej odporca 1), ako osoba povinná vyhlásil, že ku dňu 28. 02. 2011 dlžil osobe oprávnenej čiastku 1 770,86 eura. Osoba povinná, odporca 1) vyhlásil, že je povinný splniť osobe oprávnenej okrem záväzku aj ďalšie pohľadávky, ktoré vzniknú osobe oprávnenej v súvislosti so zmluvou, a ktoré v čase zverejnia pohľadávky zo zmluvy do mandátnej správy mandatárovi ani ku dňu 28. 02. 2011 neboli súčasťou vymáhanej pohľadávky. Odporca 1) sa v notárskej zápisnici zaviazal dlžnú čiastku 1 770,86 eura uhradiť v 23. splátkach vo výške 74,00 eur a jednej splátke vo výške 68,86 eura. Z prehľadu o transakciách na úverovom účte a výpisov z účtu a z tvrdení navrhovateľa vyplýva, že odporcovia čerpali poskytnutý úver a počas trvania zmluvy uhradili navrhovateľovi spolu 4 976,05 eura.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. do 30. 06. 2006 (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme.

Podľa § 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

Podľa § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov.

Podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. 31. 12. 2007 (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka").

Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v znení účinnom od 01. 01. 2008, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzatvorená medzi navrhovateľom a odporcom 1) a odporkyňou 2) dňa 29. 07. 2005 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, uzatvorenou podľa zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. do 30. 06. 2006, v spojení s Obchodným a Občianskym zákonníkom, na základe ktorej sa navrhovateľ ako veriteľ zaviazal poskytnúť spotrebiteľom spotrebiteľský úver a spotrebiteľia sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere je tiež spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Úprava v ustanovení § 23a ods. 1 zákona o ochrane spotrebiteľa rozšírila definíciu spotrebiteľských zmlúv podľa Občianskeho zákonníka aj na zmluvy priamo v Občianskom zákonníku neupravené (porovnaj znenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinné od 01. 01. 2008), keď podľa hmotnoprávnej úpravy v Občianskom zákonníku v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy sa za spotrebiteľské zmluvy považovali iba zmluvy uzatvorené podľa ôsmej časti Občianskeho zákonníka. Podľa zákona o ochrane spotrebiteľa boli spotrebiteľskými zmluvami aj pri znení § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného do 31. 12. 2007 všetky zmluvy podľa Občianskeho zákonníka a Obchodného zákonníka.

Vzťah vzniknutý medzi účastníkmi na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 (ďalej len „zmluva o spotrebiteľskom úvere“) je spotrebiteľským vzťahom, pri ktorom odporca 1) a odporkyňa 2) mali postavenie spotrebiteľov, keď pri uzatváraní a plnení zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Navrhovateľ mal postavenie dodávateľa, keď predmetom jeho činnosti je aj poskytovanie úverov, teda pri uzatváraní a plnení zo zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti. Taktiež ide o zmluvu, ktorú uzatvára dodávateľ vo viacerých prípadoch a voči vopred neurčenému počtu spotrebiteľov, ktorí obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňujú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere, všeobecné obchodné podmienky či sadzobník poplatkov sú vopred pripravené dodávateľom bez možnosti ich individuálnej modifikácie spotrebiteľom, s výnimkou výšky poskytnutého úveru, splátok, či doby splácania.

Z uvedených dôvodov súd uzatvorenú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, z ktorej nárokov sa navrhovateľ v súdnom konaní domáhal, podrobil súdnej kontrole jej obsahu, či neobsahuje ustanovenia ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 Občianskeho zákonníka. Prieskum neprijateľnosti zmluvných podmienok vykonal súd na základe hmotnoprávných ustanovení Občianskeho zákonníka, v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, t.j. do 31. 12. 2007, pričom vychádzal z procesných ustanovení, uvedených v Občianskom súdnom poriadku, účinných ku dňu rozhodovania súdu, najmä § 153 ods. 3 OSP.

Súd preskúmaním článku II. bod 4. Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti, uvedenej v základných podmienkach Zmluvy, pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.“ dospel k záveru, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pojem „istina“ používa Občiansky zákonník (151b ods. 3; § 566 ods. 2 v znení účinnom od 01.01.2008), Obchodný zákonník (§ 330 ods. 2), aj zákon o spotrebiteľských úveroch (§ 4 ods. 2 písm.

a) v znení účinnom do 30. 06. 2006), ale legálnu definíciu neobsahuje ani jeden z nich. Vo všeobecnosti sa pojem istina prijíma vo význame sumy poskytnutých finančných prostriedkov veriteľom dlžníkovi. V prípade zmlúv o úvere je istina ponímaná ako peňažné prostriedky do určitej sumy (§ 497 Obchodného zákonníka), či použité peňažné prostriedky (§ 503 ods. 1 Obchodného zákonníka). Oproti pojmu istina, pojem „príslušenstvo pohľadávky“ definuje ustanovenie § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ktoré za príslušenstvo výslovne považuje úroky, aj úroky z omeškania. Definícia príslušenstva pohľadávky platí aj pre vzťahy upravené Obchodným zákonníkom (§ 1 ods. 2 Obchodného zákonníka), keďže Obchodný zákonník nemá osobitné ustanovenie o príslušenstve pohľadávky. Právo požadovať príslušenstvo z príslušenstva Občiansky ani Obchodný zákonník nepripúšťa. Občiansky ani Obchodný zákonník nezakotvuje majetkové sankcie pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Uvedený záver je dlhodobo osvojený súdnou praxou, keď napríklad podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obdo 4/94 zo dňa 29. 03. 1995 (publikovaného v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod číslom R 70/1995), cit.: „Úroky z omeškania nie sú súčasťou pohľadávky, ale len jej príslušenstvom. Oneskoreným zaplatením úrokov nevzniká právo na ďalšie úroky z omeškania (§ 369 ods. 1 Obchodného zákonníka)“. Tiež Najvyšší súd Českej republiky v rozsudku sp. zn. 35 Odo 101/2002 zo dňa 24. 03. 2004 (publikovanom v Sbírcce soudních rozhodnutí a stanovisek pod číslom 5/2006), vychádzajúc z právnej úpravy obsahovo zhodnej so slovenskou, uviedol, cit.: „Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Tým nie je dotknuté právo účastníkov dohodnúť sa, že dojednané úroky sa stanú súčasťou istiny (že k nej podľa dohody účastníkov budú pripočítané ako civilné plody peňazí (fructus civiles)) a následne potom právo veriteľa požadovať, aby dlžník pre prípad omeškania s platením takto zvýšenej istiny platil dohodnutú alebo zákonom stanovenú sadzbu úroku z omeškania. Uvedené však nič nemení na skutočnosti, že sa takto opäť úročí iba istina a nie príslušenstvo pohľadávky.“ Na uvedené rozhodnutie nadväzuje rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky, sp. zn. 29 Odo 689/2006 zo dňa 30. 08. 2006, podľa ktorého, cit.: „V poňatí zastávanom súdmi nižších stupňov by na základe dohody účastníkov záväzkového vzťahu bolo v konečnom dôsledku možné dohodnúť napríklad aj poberanie dohodnutých úrokov z omeškania zo zákonných úrokov z omeškania a podobne. Práve potretie takýchto úvah ale sledovalo R 5/2006.“ Súd sa stotožňuje v plnom rozsahu s citovanými rozhodnutiami a ich odôvodneniami. Zotrváva na názore, že zákon, ani dohoda účastníkov neumožňujú upraviť majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky. Súd tiež poukazuje na tú skutočnosť, že citované rozhodnutia sú rozhodnutiami obchodno-právnych senátov a netýkajú sa ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany ale obchodno-právnych vzťahoch vzniknutými medzi dvoma rovnoprávnymi subjektmi po faktickej aj právnej stránke (tzv. B2B vzťahy (vzťahy medzi obchodníkmi)). Preto pokiaľ uvedené závery platia pre obchodnoprávne vzťahy o to viac platia pre vzťahy zo spotrebiteľských zmlúv. Pripustením uvedenej možnosti by sme pri výklade ad absurdum mohli dospieť k záveru, že je možné dohodnúť aj požadovanie úroku z omeškania z nezaplateného úroku z omeškania, úrok z omeškania z priznaných trov občianskeho súdneho konania, či každý ďalší deň požadovať úrok z omeškania z úroku z omeškania nezaplateného v predchádzajúci deň a podobne.

V danom prípade súd pod pojem príslušenstvo zaradil aj pojem „poplatok“. Poplatok je totiž bezpochyby nárokom vyplývajúcim z vedľajšieho záväzkového vzťahu, ktorý by bez hlavného záväzkového vzťahu (v danom prípade úverového) stratil svoje opodstatnenie. Je absurdné sa domnievať, že by bolo možné dohodnúť záväzkový vzťah, ktorého predmetom bude výlučne „poplatok“. Poplatok je preto tiež príslušenstvom, keď ide o vedľajší nárok veriteľa vyplývajúci z hlavného nároku a v danom prípade vystupuje len ako vedľajší, závislý nárok vyplývajúci z hlavného, úverového vzťahu.

Súd preto považuje dotknutú zmluvnú podmienku za neprijateľnú, keď obchádza zákonnú úpravu tak v Občianskeho ako aj v Obchodného zákonníka, ktorá neumožňuje pripočítavanie príslušenstva pohľadávky ku istine pohľadávky. Uvedená zmluvná podmienka umožňuje dodávateľovi požadovať príslušenstvo z príslušenstva, keď následne „novú istinu“ po pripočítaní úrokov a poplatkov ďalej úročí dohodnutým úrokom. Uvedené potvrdzuje aj navrhovateľ v návrhu keď uvádza, cit.: „... bolo dohodnuté tzv. zložené úročenie úveru, v zmysle ktorého zmluvne dohodnuté úroky a poplatky, ktoré neboli úhradami realizovanými žalovaným uhradené včas, boli pripočítané v deň ich splatnosti k istine, čím sa stali jej súčasťou a v ďalšom období boli úroky následne počítané z novej istiny.“ Spotrebiteľ si však voči dodávateľovi nemôže uplatniť právo pripočítavanie príslušenstva pohľadávky k istine pohľadávky. Uvedená zmluvná podmienka obchádza zákonné ustanovenia Občianskeho a Obchodného zákonníka a umožňuje navyšovať sumu poskytnutých peňažných prostriedkov (istinu), ktorá je jednoznačne určená §

497 Obchodného zákonníka výlučne výškou poskytnutých peňažných prostriedkov veriteľa (dodávateľa) dlžníkovi (spotrebiteľovi). Aj keď je dotknutá zmluvná podmienka absolútne neplatnou podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzania zákona a aj z tohto dôvodu by na ňu súd neprihliadol, súd z dôvodu právnej istoty a z dôvodu zamedzenia opakovaného uplatňovania tejto istej zmluvnej podmienky dodávateľom v obdobných veciach výslovne vo výroku určil, že takáto podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná. Až takýmto určením totiž súd zabezpečí, že navrhovateľ bude povinný zdržať sa používania takejto podmienky ale aj akejkoľvek inej podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

Súd z uvedených dôvodov podľa § 153 ods. 3, ods. 4 OSP v spojení s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka určil podmienku uvedenú článku II. bod 4. Zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, keď vo svojich dôsledkoch umožňuje dodávateľovi voči spotrebiteľovi uplatňovať príslušenstvo z príslušenstva.

Súd preskúmaním článku III. bod 7. Zmluvy o splátkovom úvere č. 0303599348 zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním Pohľadávky z Úveru, platiť úrok z omeškania vo výške určenej Veriteľom Zverejnením. Dlžník súhlasí, že z došlých súm Veriteľ najskôr uhradí splatné Poplatky a náklady súvisiace s Úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu, a to v tomto poradí.“, dospel k záveru, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Prvá veta citovaného článku zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňuje dodávateľovi uplatňovať voči spotrebiteľovi neprípustné príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky. Uvedená veta totiž sankcionuje úrokom z omeškania akúkoľvek pohľadávku z úverového vzťahu. Pojem „omeškanie so splácaním pohľadávky z úveru“ obsahuje všetky pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi, teda aj príslušenstvo, ktorým je podľa § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka úrok a úrok z omeškania a podľa záverov súdu aj poplatok. Ako je uvedené v predchádzajúcich odsekoch odôvodnenia tohto rozsudku, právo veriteľa požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nie je prípustné.

Druhou vetou citovaného článku zmluvy o spotrebiteľskom úvere dodávateľ jednostranne určil za spotrebiteľa (znenie „dlžník súhlasí“), že prijaté plnenia od spotrebiteľa bude započítavané v poradí, ktoré je pre neho jednoznačne nevýhodné. Podľa dodávateľom určenej podmienky budú najprv uhrádzané poplatky, náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a až na poslednom mieste istina pohľadávky. Uvedený článok je od 01. 01. 2008 tiež v rozpore so znením ustanovenia § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dodávateľ tým, že svoje jednostranne stanovené zmluvné podmienky obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere ponechal v platnosti v nezmenenej podobe aj po 01. 01. 2008, spôsobil stav, že daná úprava postupu splácania jednotlivých zložiek záväzku, bola výrazne nevýhodnejšia vo vzťahu k dlžníkom oproti situácii, aká by bola, ak by v zmluve o spotrebiteľskom úvere nebola obsiahnutá, pretože ak by dlžníci výslovne neurčili inak, ich splátky by musel navrhovateľ započítavať v prvom rade na istinu (ktorá sa stále úročí, teda navyšuje sa o dojednané úroky z úveru a v prípade omeškania o úroky z omeškania) a nie na príslušenstvo pohľadávky, ktoré ako také úročeniu nepodlieha. Dodávateľom v zmluve o spotrebiteľskom úvere jednostranne stanovený spôsob započítavania splátok, resp. čiastočných plnení najprv na príslušenstvo pohľadávky a až na poslednom mieste na samotnú pohľadávku výrazne navyšuje náklady spotrebiteľa spojené s úverom oproti situácii, ak by sa jeho platby použili v súlade s úpravou obsiahnutou v § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Aj pri vzťahoch vzniknutých pred 01. 01. 2008 platí, že v prípade, ak má dlžník viac dlhov voči tomu istému veriteľovi (dlh na istine, dlh na úrokoch, dlh na úrokoch z omeškania a podobne) právo voľby určiť, ktorý dlh plní, patrí dlžníkovi. Ak splnenie dlhu (solúcia) predstavuje jednostranný právny úkon dlžníka, ktorým poskytuje veriteľovi predmet plnenia s úmyslom splniť svoju povinnosť vyplývajúcu zo záväzku alebo z iného občianskoprávneho vzťahu, vyplýva z toho, že z viac dlhov, ktoré má dlžník u toho istého veriteľa, je vyrovnaný (ak nestačí plnenie na úhradu všetkých dlhov) ten z nich, o ktorom dlžník prejaví pri plnení úmysel ho splniť, teda taký dlh, o ktorom dlžník pri plnení vyhlási alebo ktorý dlžník pri plnení inak určí, že ho chce splniť. Právo voľby dlhu je tak na dlžníkovi. Dodávateľ zmluvnou podmienkou odňal spotrebiteľovi právo určiť, ktorý dlh plní. Iba ak dlžník prejaví vôľu, aby poradie uspokojovania

pohľadávok bolo iné, spravuje sa toto poradie jeho vôľou a potom je také, aké konkrétne určí on (bez ohľadu na vôľu veriteľa).

K uvedenej zmluvnej podmienke súd pre úplnosť uvádza, že Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č.k. 5C/143/2013-105 zo dňa 02. 06. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline č.k. 5Co/611/2014-130 zo dňa 16. 12. 2014 určil, že zmluvná podmienka obsiahnutá v Obchodných podmienkach Slovenskej sporiteľne, a. s., pre poskytovanie Úverov a Povolených prečerpaní Privátnym klientom a MIKRO podnikateľom, ktorá v článku 5. „SPLÁCANIE“ v bode 5.2. stanovuje, že pri splácaní Pohľadávky Banky sa z došlých súm uhrádzajú jednotlivé záväzky Dlužníka v tomto poradí: splatné Poplatky a náklady Banky súvisiace s Úverom v poradí od najskôr splatného záväzku, Úroky z omeškania podľa poradia od najskôr splatného Úroku z omeškania, Úroky z prečerpania podľa poradia od najskôr splatného Úroku z prečerpania, úroky podľa poradia od najskôr splatného úroku a istina Úveru. Ak má Banka splatné Pohľadávky voči Dlužníkovi, príp. Garantovi aj na základe iných Zmlúv, poradie splatenia Pohľadávok je oprávnená určiť Banka, je v spotrebiteľských vzťahoch pre jej neprijateľnosť neplatná. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi.

K uvedenej podmienke súd tiež poukazuje na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23Co/121/2013 zo dňa 18. 12. 2013, podľa ktorého, cit.: „Žalobca v súvislosti so spôsobom započítavania zaplatených splátok poukazoval na čl. III bod 4 (poznámka: v prejednávanej veci článok III. bod 7) zmluvy o splátkovom úvere, v ktorom je uvedené, že dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením. Dlužník súhlasí, že z došlých súm veriteľ najskôr uhradí splatné poplatky a náklady súvisiace s úverom, úroky z omeškania, úroky a istinu v tomto poradí. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedená časť zmluvy (o spôsobe započítania platieb od žalovanej) odporuje § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto je v tejto časti absolútne neplatná (§ 39, § 41 OZ). Posúdenie správneho započítania zaplatených splátok úveru má pritom vplyv na stanovenie, aký zvyšok istiny, úroku a poplatkov má žalovaný zaplatiť (po ich vyčíslení v tomto prípade) a z akej sumy je možné žalobcovi priznať príslušenstvo (či už úroky alebo úroky z omeškania).“

Súd z uvedených dôvodov podľa § 153 ods. 3, ods. 4 OSP v spojení s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka určil podmienku uvedenú článku III. bod 7. Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, keď umožňuje dodávateľovi voči spotrebiteľovi uplatňovať príslušenstvo z príslušenstva a vnucuje mu nevýhodné poradie splácania jednotlivých dlhov voči dodávateľovi.

Súd preskúmaním článku IV. bod 2. Zmluvy o splátkovom úvere Č.. XXXXXXXXXXXX zo dňa 29. 07. 2005 v znení: „Veriteľ je oprávnený meniť výšku Úrokovej sadzby dohodnutú v Základných podmienkach Zmluvy. Zmena výšky Úrokovej sadzby je účinná rozhodnutím Veriteľa a Zverejnením.“ dospel k záveru, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Súd nevylučuje možnosť zmeny úrokovej sadzby počas trvania úverového vzťahu. Je na rozhodnutí dlžníka, či uprednostní úver s fixnou úrokovou sadzbou počas celej doby trvania zmluvy, alebo s pohyblivou úrokovou sadzbou, ktorá sa môže v priebehu trvania zmluvy meniť. Neprijateľnosť spočíva v obchádzaní ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré umožňuje zmenu úrokovej sadzby počas zmluvného vzťahu iba pri dodržaní podmienok v ustanovení § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie umožňuje počas trvania zmluvy zmeniť dodávateľovi ročnú percentuálnu mieru nákladov, ale iba v prípadoch ak v zmluve uvedie podmienky, ktoré musia byť závislé od objektívnych skutočností (nie svojvoľne dodávateľa). Dodávateľ v článku IV. bod 5 uviedol iba jednu podmienku zmeny ročnej percentuálnej miery nákladov závislú od objektívnych skutočností a to omeškanie dlžníka. Zmena úrokovej sadzby môže byť objektívnou podmienkou, ale to iba vtedy, ak by ju dodávateľ naviazal na určitú objektívnu skutočnosť (napríklad zmenu úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky a podobne). V zmluve však objektívna podmienka zmeny úrokovej sadzby uvedená nie je. Za neprijateľnú považuje súd tiež možnosť zmeny takým spôsobom, že spotrebiteľ o nej nie je preukázateľne písomnou formou informovaný. Účinnosť zmeny úrokovej sadzby viaže dodávateľ na svoje rozhodnutie a Zverejnenie. Zverejnením sa podľa Všeobecných obchodných podmienok rozumie,

cit.: „sprístupnenie dokumentu alebo informácie vo verejne prístupných priestoroch Obchodných miest a/alebo prostredníctvom Elektronických služieb a/alebo na internetovej stránke Banky a/alebo inou, po úvahe Banky vhodnou formou, čím dokument alebo informácia nadobúda účinky, ak nie je v príslušnom dokumente stanovené inak.“ Zverejnenie zmeny úrokovej sadzby je teda na svojom voľnom rozhodnutí dodávateľa (pozri. „inou, po úvahe banky vhodnou formou“). Uvedeným článkom zmluvy v spojení s výkladom pojmu použitým dodávateľom vo všeobecných obchodných podmienkach dochádza k popretiu povinnosti dodržania písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch) a k popretiu základných princípov uzatvárania zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 43 - § 46 Občianskeho zákonníka). Zmenu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno vykonať jednostranne takým spôsobom, že ju zverejní na ním vybrané miesta a spotrebiteľ sa o zmene nemusí dozvedieť. Spotrebiteľ nie je povinný každý deň sa informovať u dodávateľa, či nezmenil výšku úrokovej sadzby. Zmenou úrokovej sadzby počas trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere dochádza totiž tiež ku zmene ročnej percentuálnej miery nákladov. Taktiež podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, ktorý nie je uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Uvedeným článkom obchádza dodávateľ ustanovenia o písomnej forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď za dodržanie písomnej formy považuje jednostranné zverejnenie inou, po úvahe banky vhodnou formou. Podmienky dodržania písomnej formy upravuje ustanovenie § 40 Občianskeho zákonníka a tieto neupravujú písomnú formu takým spôsobom, aký uvádza dodávateľ pri definovaní pojmu Zverejnenie. Navrhovateľ ako dodávateľ tým, počas trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere mení podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a nedodržiava pri tom písomnú formu obchádza dotknuté ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Uvedenou podmienkou odníma spotrebiteľovi práva, ktoré mu právne predpisy priznávajú a spôsobuje tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Záverom súd uvádza, že uvedený článok je aj v priamom rozpore s ustanovením § 53 ods. 3 písm. i) Občianskeho zákonníka, ktoré považuje za neprijateľné tie podmienky, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.

Súd z uvedených dôvodov podľa § 153 ods. 3, ods. 4 OSP v spojení s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka určil podmienku uvedenú článku IV. bod 2. Zmluvy o splátkovom úvere č. 0303599348 zo dňa 29. 07. 2005 za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, keď umožňuje dodávateľovi jednostranne, bezdôvodne, bez dodržania písomnej formy a bez informovania spotrebiteľa zmeniť v zmluve pôvodne dojednanú úrokovú sadzbu.

Súd pre úplnosť uvádza, že navrhovateľ k návrhu nepripojil jednotlivé zmeny úrokovej sadzby, ktoré uvádzal k návrhu, keď priložil iba listinu označenú ako „Spotrebné úvery na Čokoľvek“, pričom nie je zrejmé či sa tieto sadzby vzťahujú aj na „Zmluvu o splátkovom úvere č. 0303599348“, ktorá je predmetom tohto konania, keďže nemá označenie spotrebný úver, ale splátkový úver a označenie „na Čokoľvek“ v nej tiež absentuje a v ktorej je uvedené „Platí od 1. apríla 2013“, teda nepreukazuje predchádzajúce zmeny úrokových sadzieb tak, ako ich uviedol navrhovateľ v návrhu.

Súd preskúmaním bodu 16.1.3. Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s., ktoré nadobúdajú účinnosť dňa 01. 08. 2002 v znení: „Banka je oprávnená Sadzobník kedykoľvek meniť s tým, že o týchto zmenách je Banka povinná klienta informovať, a to zverejnením. Zmena Sadzobníka je účinná dňom Zverejnenia.“ dospel k záveru, že toto ustanovenie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Uvedený bod umožňuje dodávateľovi kedykoľvek a akokoľvek počas trvania zmluvného vzťahu meniť výšku poplatkov. Neprijateľnosť spočíva v obchádzaní ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch, ktoré neumožňuje zmenu poplatkov počas zmluvného vzťahu. Ustanovenie § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch umožňuje počas trvania zmluvy zmenu ročnej percentuálnej miery nákladov, ale iba v prípadoch ak v zmluve dodávateľ uvedie podmienky, ktoré musia byť závislé od objektívnych skutočností (nie svojvoľne dodávateľa). Dodávateľ v článku IV. bod 5 uviedol iba jednu podmienku závislú od objektívnych skutočností a to omeškanie dlžníka. V zmluve o spotrebiteľskom úvere však nie je uvedená objektívna podmienka, za ktorej je možné zmeniť výšku poplatkov. Dodávateľ uviedol,

že k zmene ročnej percentuálnej miere nákladov dôjde aj z dôvodov zmeny Poplatkov. Objektívna skutočnosť to však nie je, keďže podľa bodu 16.1.3 Všeobecných obchodných podmienok je dodávateľ oprávnený zmeniť sadzobník kedykoľvek. Taktiež neprijateľnosť spočíva v skutočnosti, že spotrebiteľ nemusí byť o nej preukázateľne informovaný písomnou formou. Účinnosť zmeny Sadzobníka a teda výšky poplatku viaže dodávateľ na svoje rozhodnutie a Zverejnenie. Zverejnením sa podľa sa podľa Všeobecných obchodných podmienok rozumie, cit.: „sprístupnenie dokumentu alebo informácie vo verejne prístupných priestoroch Obchodných miest a/alebo prostredníctvom Elektronických služieb a/ alebo na internetovej stránke Banky a/alebo inou, po úvahe Banky vhodnou formou, čím dokument alebo informácia nadobúda účinky, ak nie je v príslušnom dokumente stanovené inak.“ Zverejnenie zmeny úrokovej sadzby je teda na svojom rozhodnutí dodávateľa (pozri. „inou, po úvahe banky vhodnou formou“). Uvedeným článkom zmluvy v spojení s výkladom pojmu použitým dodávateľom vo všeobecných obchodných podmienkach dochádza k popretiu povinnosti dodržania písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch) a k popretiu základných princípov uzatvárania zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 43 - § 46 Občianskeho zákonníka). Zmenu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, medzi ktoré patrí aj výška poplatku (§ 4 ods. 2 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch) nemožno vykonať jednostranne takým spôsobom, že ju zverejní na ním vybrané miesta a spotrebiteľ sa o zmene nemusí dozvedieť. Spotrebiteľ nie je povinný každý deň sa informovať u dodávateľa, či nezmenil výšku poplatku. Zmenou poplatku počas trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere dochádza tiež ku zmene ročnej percentuálnej miery nákladov. Taktiež podľa § 4 ods. 5 zákona o spotrebiteľských úveroch (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy), od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Uvedeným bodom obchádza dodávateľ ustanovenia o písomnej forme zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď za dodržanie písomnej formy považuje jednostranné zverejnenie inou, po úvahe banky vhodnou formou. Podmienky dodržania písomnej formy upravuje ustanovenie § 40 Občianskeho zákonníka a tieto neupravujú písomnú formou takým spôsobom, aký uvádza dodávateľ pri definovaní pojmu Zverejnenie. Navrhovateľ ako dodávateľ tým, počas trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere mení podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to výšku poplatku a nedodržiava pri tom písomnú formu obchádza dotknuté ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka. Súd taktiež poukazuje na ustanovenie § 53 ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa za neprijateľné podmienky považujú ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Zmena sadzobníka, ktorú môže dodávateľ vykonať kedykoľvek, má za následok povinnosť spotrebiteľa plniť poplatok v inej výške, v akej sa ho plniť zaviazal, teda nemá možnosť sa s ním oboznámiť pred uzavretím zmluvy. Uvedenou podmienkou dodávateľ odníma spotrebiteľovi práva, ktoré mu právne predpisy priznávajú a spôsobuje tak značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Záverom súd uvádza, že uvedený článok je aj v priamom rozpore s ustanovením § 53 ods. 3 písm. i) Občianskeho zákonníka, ktoré považuje za neprijateľné tie podmienky, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve.

Súd z uvedených dôvodov podľa § 153 ods. 3, ods. 4 OSP v spojení s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka určil podmienku uvedenú v bode 16.1.3 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne a.s., ktoré nadobúdajú účinnosť dňa 01. 08. 2002 za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti tejto podmienky, keď umožňuje dodávateľovi jednostranne, bezdôvodne, bez dodržania písomnej formy a bez informovania spotrebiteľa zmeniť v zmluve pôvodne dojednanú výšku poplatku.

Pre úplnosť súd uvádza, že navrhovateľom citované ustanovenie bodu 16.1.3. všeobecných obchodných podmienok v návrhu (č.l. 3-4 spisu) nezodpovedá zneniu, ktoré bolo uvedené vo všeobecných obchodných podmienkach predložených súdu. Aj znenie, ktoré cituje navrhovateľ v návrhu uvádza dôvody zmeny sadzobníka tak vágne, že sú prakticky možné kedykoľvek, pretože napríklad len k zmene právnych predpisov dochádza dennodenne, keďže právnymi predpismi sú nielen zákony, ale aj vyhlášky, opatrenia a výnosy ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, či všeobecne záväzné nariadenia obcí a samosprávnych krajov. Zmeny vývoja na bankovom, peňažnom či kapitálovom trhu sú taktiež časté a ide fakticky o zmeny, ktoré sa dejú neustále, prakticky každou minútou (kapitálový trh).

K obom neprijateľným zmluvným podmienkam uvedeným v článku IV. bod 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere a v bode 16.1.3 Všeobecných obchodných podmienok, ktoré umožňujú dodávateľovi meniť podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (úrokovú sadzbu a poplatky, teda v konečnom dôsledku ročnú percentuálnu mieru nákladov) na zdôraznenie správnosti svojej úvahy súd uvádza, že aj keď právne predpisy ako napr. Obchodný zákonník v ustanovení § 273 ods. 1 umožňujú časť zmluvy určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky či iné súčasti zmluvy, podľa názoru súdu nie je možné podstatné náležitosti zmlúv uvádzať iba odkazom na všeobecné obchodné podmienky. Pokiaľ pre jednotlivé typy zmlúv právne predpisy upravujú ich podstatné náležitosti, potom je obchádzaním zákona, ak sa podstatné náležitosti zmlúv uvedú nie priamo v zmluve, ale iba odkazom na ďalšie súčasti, prílohy k zmluve, ako napríklad na všeobecné obchodné podmienky. Preto pokiaľ zákon o spotrebiteľských úveroch v § 4 uvádza demonštratívne podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, z ktorých neuvedenie niektorých aj sankcionuje, potom nie je správny taký postup dodávateľov, ktorí tieto podstatné náležitosti neuvádzajú v zmluve, ale iba v ďalších súčastiach zmlúv, na ktoré v zmluve odkazujú. Úmysel zákonodarcu pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv, v danom prípade zmlúv o spotrebiteľských úveroch, je v dosiahnutí cieľa, aby spotrebiteľ pred vstupom do úverového vzťahu mal možnosť porovnať si jednotlivé podmienky poskytovaných úveroch na trhu a z týchto vybrať pre seba najvhodnejšiu alternatívu. Za týmto účelom zákonodarca v zákone o spotrebiteľských úveroch vymedzil, ktoré náležitosti zmluvy o spotrebiteľských úveroch majú obsahovať, nakoľko spotrebiteľ spravidla nemá možnosť ovplyvňovať ich obsah. Jeden zo základných údajov je aj údaj o poplatkoch, úrokovej sadzbe a ročnej percentuálnej miere nákladov, ktoré slúžia na porovnanie viacerých ponúknutých úverových produktov od rôznych dodávateľov. Preto ak zákonodarca za podstatnú náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere považuje tieto údaje, potom nemožno uvedené ustanovenie obchádzať tým spôsobom, že tieto údaje budú síce uvedené priamo v zmluve, ale iba v čase podpisu, pričom sa pripustí ich možná zmena, ale táto sa nevykoná zmenou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale zmenou ďalších súčastí a spotrebiteľ o nich ani nemusí byť informovaný. V danom prípade navyše dodávateľ sadzobník poplatkov ani neuvádza v zmluve o spotrebiteľskom úvere ako súčasť zmluvy, keď v článku V. bod 3 uvádza, že právne vzťahy výslovne neupravené sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami VOP, ktoré sú súčasťou zmluvy. Teda sadzobník poplatkov za súčasť zmluvy neuvádza. Sadzobník poplatkov navrhovateľa nemožno považovať za súčasť zmluvy, keď prehlásenie spotrebiteľa v článku V. bod 2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, že sa oboznámil so sadzobníkom a bude ho dodržiavať nemožno vykladať tak, že by sa sadzobník stal súčasťou zmluvy. Nie je tak pre spotrebiteľa záväzná a dodávateľovi podľa neho nemôžu byť žiadne nároky priznané.

Z dôvodu viacerých zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktoré súd výslovne uviedol ako neprijateľné, sa súd nestotožnil s vyčíslením a uplatnením pohľadávky navrhovateľa tak, ako uplatnil v návrhu. Uvedené vyčíslenie navrhovateľom totiž predpokladalo možnosť jednak pripočítavať príslušenstvo k istine a to ďalej úročiť, započítavať prijaté plnenia v poradí, ktoré súd považuje za neprípustné a meniť výšku poplatku bez opory v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Dodávateľ z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok zmenil počas trvania zmluvného vzťahu výšku poplatkov či úrokovú sadzbu, bez dodržania podmienok predpokladaných ustanovením § 4 ods. 2 písm. h) zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd preto nepriznal navrhovateľovi ním uplatnený a vyčíslený nárok a vychádzal zo znenia zmluvy o splátkovom úvere, podľa ktorého sa odporcovia zaviazali uhradiť 74 mesačných splátok vo výške 2000,00 Sk, teda uhradiť navrhovateľovi spolu 148 000,00 Sk, t.j. 4 912,70 eura. Aj v danom prípade vyčíslenie súdu nezodpovedá vyčísleniu navrhovateľa, keď podľa ním predloženého Splátkového kalendára zo dňa 29. 07. 2005 (č.l. 91 spisu) mali odporcovia uhradiť spolu 147 459,93 Sk, t.j. 4 894,77 eura. Uvedené plnenie je plnením, na ktoré by bol býval mal navrhovateľ nárok, ak by do zmluvy nezakomponoval viaceré neprijateľné zmluvné podmienky. Nakoľko odporca 1) a odporkyňa 2) uhradili spolu navrhovateľovi podľa jeho tvrdení 4 976,05 eura, teda o 63,35 eura resp. o 81,28 eura viac, ako sa zaviazali podľa pôvodnej zmluvy, súd návrh navrhovateľa v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol. Pokiaľ ide o omeškanie spotrebiteľov so splácaním poskytnutého úveru, navrhovateľ toto omeškanie sankcionoval neprijateľnou zmluvnou podmienkou v článku III. bod 7 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto ani z dôvodu omeškania spotrebiteľa nemohol súd priznať navrhovateľovi iné nároky.

Pre úplnosť súd uvádza, že pokiaľ sa dodávateľovi zaviazali spotrebiteľia pôvodne uhradiť 4 894,77 eura, uhradili mu už 4 976,05 eura a dodávateľ po nich požaduje uhradiť ešte 2 463,90 eura (bez

úrokov a úrokov z omeškania), uvedené vo vyčíslení znamená, že dôsledkom neprijateľných zmluvných podmienok dodávateľa došlo oproti pôvodne dohodnutému plneniu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere k navýšeniu úveru o 2 545,18 eura, teda o 52 % oproti pôvodnej sume. Aj keď bol spotrebiteľ v omeškani, ale v konečnom dôsledku splatil svoj pôvodný záväzok, sankcionovanie omeškania navýšením o 52% oproti pôvodne dohodnutej výške záväzku je pre súd bez ďalšieho neprimerane vysokou sankciou za omeškanie spotrebiteľa.

Súd návrh zamietol aj voči odporkyňi 3) keďže ako ručiteľka zodpovedá voči navrhovateľovi iba do výšky záväzkov odporcu 1) a odporkyne 2) ako dlžníkov.

Nakoľko súd zamietol návrh v celom rozsahu, bližšie neskúmal dôvodnosť či nedôvodnosť vznesenej námietky premlčania zástupcom odporcu 1).

Súd k vyjadreniu odporkyne 2) uvádza, že tomuto vyjadreniu nemohol priznať úspech, nakoľko podľa v zmluve uvedených zmluvných strán je odporkyňa 2) uvedená ako dlžník, ktorá je aj ňou ako dlžníkom podpísaná, čo odporkyňa 2) ani nerozporovala. Preto jej obranu spočívajúcu z tvrdení, že peňažné prostriedky neprevzala, nevie, ako s nimi bolo naložené a že bola v čase uzavretia zmluvy s odporcom 1) už rozvedená, nemajú na nárok navrhovateľa voči odporkyňi 2) vplyv.

Podľa § 142 ods. 1 OSP, účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 OSP tak, že o trovách v konaní úspešnej odporkyne 2) a 3) nerozhodoval, keďže si náhradu trov konania neuplatnili. O uplatnených trovách konania odporcu 1) rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému odporcovi 1) priznal právo na náhradu trov konania potrebných na účelné bránenie práva proti navrhovateľovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd preto podľa § 142 ods. 1 OSP zaviazal navrhovateľa nahradiť trovy konania odporcovi 1) vo výške 251,93 eura za zastúpenie advokátom. Z trov zastúpenia advokátom predstavuje odmena 758,12 eura (2 x 101,25 eura a 1 x 25,31 eura) za 3 vykonané úkony právnej služby podľa § 13a ods. 1 písm. a) prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podľa písm. d) v spojení s § 13a ods. 4 zastúpenie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci dňa 05. 05. 2015 a písm. d) účasť na pojednávaní dňa 26. 05. 2015 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) a uplatnená náhrada hotových výdavkov predstavuje 24,12 eura (3 x 8,04 eura) podľa § 16 ods. 3 vyhlášky.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v štyroch vyhotoveniach na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní musí byť uvedené, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie podľa § 205 ods. 2 OSP možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú podľa § 205a OSP pri odvolaní proti uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať jeho núteného výkonu v exekučnom konaní.